

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי

ה-53

בסימן: אחדות ישראל

"קרב אתם אחד אל אחד... והיו לאחדים בידך" (יחזקאל לו, יז)

תקנון

נוהלי החידון וסדריו

יום העצמאות ה-68 למדינת ישראל, תשע"ו

דברי פתיחה

לקהל שוחרי התנ"ך בארץ ובתפוצות

שלום וברכה,

התנ"ך הוא התשתית התרבותית של כלל עם ישראל, על כל פלגיו, גווניו ועדותיו. הוא יסוד קיומנו כעם ובו מעוגנת זכותנו על הארץ. התנ"ך קושר אותנו לעברנו וממנו תקוותינו לעתיד. החינוך היהודי בארץ ובתפוצות מבוסס על התנ"ך, וכל סוגי החינוך היהודי רואים בתנ"ך את מקורם העיקרי – מספר הספרים הם יונקים את עקרונותיהם ואת השקפת עולמם הדתית, החברתית והתרבותית.

חיזוק הלימוד בתנ"ך הוא חובה ראשונה במעלה של כל מערכות החינוך היהודי בכל אתר ואתר. חידון התנ"ך משמש אמצעי חינוכי להעלאת קרנו של התנ"ך וחשיבותו בעיני העם היהודי בתפוצות ובעיני הציבור היהודי בארץ.

את חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ייסד ראש ממשלת ישראל הראשון, דוד בן-גוריון, בשנת 1961. השנה עתיד להתקיים החידון ה-53. לאורך השנים, סחף החידון קהלים רבים וזכה לתהודה גדולה בארץ ובעולם. בכל שנה, אלפי בני נוער ניגשים לשלבים המקדימים של החידון בארץ ובעולם. מיום החידון הראשון ועד היום, מפעל חידוני התנ"ך משגשג ופורח. אנו שמחים בהיענות הגדולה של הנוער ובעובדה שהם מקדישים זמן רב ללמידה לחידון ומצליחים להגיע לשלבים מתקדמים.

השנה, חידון התנ"ך העולמי יעמוד בסימן:

אחדות ישראל – "קרוב אתם אחד אל-אחד... והיו לאחדים בְּיַדְךָ" (יחזקאל לו, יז).

אנו קוראים לכל בני הנוער היהודים, בארץ ובעולם, להתמיד בלימוד ספר הספרים, להצטרף למפעל חידון התנ"ך לנוער ולהשתתף בו.

מצ"ב תקנון חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-53, שיתקיים ביום העצמאות ה-68 למדינת ישראל.

אנו מחזקים את ידיכם בלימוד ספר הספרים, מצפים להשתתפותכם ומאחלים לכם מכל הלב הצלחה בכל שלבי החידון.

בברכת "יגדיל תורה ויאדיר"

איציק בן-אבי

מיכל כהן

דני רוזנר

הממונה על חידוני התנ"ך

מנכ"לית משרד החינוך

מנהל מנהל חברה ונוער

נוהל ותקנון

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-53, תשע"ו

1. מבוא

תקנון החידון וסדריו מנחים את המטה הארצי של חידון התנ"ך במנהל חברה ונוער בעריכת חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-53, תשע"ו.

גורם אחראי: משרד החינוך

שם היחידה: מנהל חברה ונוער

ממונה על חידון התנ"ך העולמי לנוער: איציק בן-אבי

מספר טלפון: 02-5603112, 02-5604343

מספר פקס': 02-5602953

כתובת דוא"ל: nechamatr@education.gov.il

2. הנחיות כלליות

2.1 מטרת החידון

- א. להרחיב את חוגי הלומדים וההוגים בתנ"ך בקרב הנוער היהודי בארץ ובעולם.
- ב. לחזק את הנוער באהבת ארץ ישראל, עם ישראל, תרבותו ומורשתו.
- ג. להוסיף ממד רוחני לחגיגות יום העצמאות של מדינת ישראל.
- ד. לעודד מפגש חינוכי בלתי-פורמלי בין נוער יהודי מהארץ ומהתפוצות.

2.2 ארגון החידון

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי הוא שיאו של תהליך חינוכי ערכי.

חידון התנ"ך לנוער בארץ ייערך בארבעה שלבים:

שלב א': חידון תנ"ך בכתב בבתי הספר.

שלב ב': חידון תנ"ך מחוזי פומבי – חידון נפרד לחינוך הממלכתי והממ"ד (בשישה מחוזות).

שלב ג': חידון תנ"ך ארצי פומבי, שאליו יעלו המתמודדים אשר זכו במקום ראשון בחידונים המחוזיים – הממלכתיים והממ"ד.

שלב ד': חידון תנ"ך עולמי לנוער יהודי (בהשתתפות ארבעה נציגים מישראל והזוכים בחידונים המקדימים בתפוצות).

משרד החינוך אחראי לארגון חידון התנ"ך לנוער בארץ, על כל שלביו.

- א. מטה חידון התנ"ך במנהל חברה ונוער אחראי לארגון החידון ולהפקתו בארץ. הסוכנות היהודית אחראית למיון המתמודדים בתפוצות על-פי מפתח הנציגות המדינתית שנקבע בכל מדינה.
- ב. הסוכנות היהודית תתאם את הגעת המתמודדים למחנה עולמי לנוער בארץ.
- ג. משרד החינוך מנהל את מחנה חידון התנ"ך העולמי לנוער מהארץ ומהתפוצות.

גופים ממלכתיים שונים המיוצגים בהנהלה העולמית של חידון התנ"ך העולמי לנוער

- משרד החינוך – חמישה נציגים
 הסוכנות היהודית לארץ ישראל – שני נציגים
 ההסתדרות הציונית העולמית – נציג אחד
 הקרן הקיימת לישראל, האגף לחינוך ולנוער – נציג אחד
 צה"ל ומשרד הביטחון, האגף הביטחוני-חברתי – שני נציגים
 משרד החוץ – נציג אחד
 משרד התפוצות – נציג אחד
 נציגי ההנהלה הוותיקה – שני נציגים (ד"ר יהושע אדלר, מר אביעזר בן-משיח)
 ארגון נח"ת (נוער חובב תנ"ך) – נציג אחד

משקיפים

- העמותה היהודית להפצת התנ"ך – נציג אחד
 טלוויזיה ישראלית – נציג אחד
 יועצי החידון – מר נריה פנחס ומר שאול דוד
 כותבי השאלות ועורכיהן – חננאל מלכה, שמואל עמרוסי, דורון קדוש וליאורה ברוורמן.

2.3 המתמודדים בחידון

- א. זכאים להשתתף בחידון בני נוער יהודים מהארץ ומהתפוצות בגילאי 14-18 או הלומדים בכיתות ט'-י"ב.
- ב. הקהילה היהודית בכל מדינה רשאית לשגר מתמודדים לייצג את מדינתם בחידון. לאחר מבחנים, מספר הנציגים ייקבע לפי מפתח נציגות, ובשום מקרה לא יעלה על ארבעה נציגים ממדינות שבהן מספר גדול של יהודים.
- ג. יהודי התפוצות לא יכולים להיות מיוצגים על-ידי ילדי שליחים ועל-ידי ילדי נציגים של גורמים ישראלים הגרים בחו"ל. ילדים של יורדים לגור בחו"ל יוכלו לייצג את מדינתם רק לאחר 7 שנות מגורים בחו"ל.
- ד. מועמדים שהשתתפו בעבר במחנה לא יוכלו להשתתף שוב, אלא במקרים חריגים שיובאו לפני הוועידה.
- ה. בכל מדינה ייקבע גוף מוסמך שיעביר למרכז החידון את שמות המתמודדים לחידון העולמי, באמצעות הסוכנות היהודית ובתיאום עמה.
- ו. המועד האחרון להגשת שמות המתמודדים הוא כחודש וחצי לפני פתיחת מחנה התנ"ך – **שלושה במאי 2016, כ"ה בניסן תשע"ו.**
- ז. משרד החינוך והסוכנות היהודית לא יקבלו מתמודד אשר הגיע למחנה התנ"ך אחרי המבחן בכתב, שיתקיים ב-כ"ז בניסן תשע"ו, ה-5.5.2016.

2.4 שלבי החידון

בכל מדינה, יבוצעו החידונים המקדימים בשלבים אחדים, בהתאם לתנאי המקום ולהחלטות המוסדות המקומיים ובכפוף לתקנון חידוני התנ"ך.

הגוף המוסמך בתפוצות יערוך מבחן בכתב לכל הנרשמים, בערים או במחוזות, לשם בחירת המתמודדים.

הזוכים בכל מדינה יוזמנו למחנה העולמי לנוער וייבחנו במבחנים בכתב לקראת השתתפותם בחידון התפוצות ובחידון התנ"ך העולמי לנוער המתקיים ביום העצמאות.

2.5 משתתפים בחידון העולמי לנוער

שישה-עשר המתמודדים מקרב משתתפי מחנה התנ"ך העולמי לנוער אשר יקבלו במבחן המקדים בכתב את מרב הנקודות יזכו להשתתף בחידון העולמי לנוער ביום העצמאות.

2.6 חידון התפוצות

המתמודדים בחידון התנ"ך לנערי התפוצות יבחרו מקרב המתמודדים המשתתפים במחנה התנ"ך העולמי לנוער ואשר לא דורגו במבחן המקדים בכתב בין שישה-עשר המקומות הראשונים. לחידון התפוצות ייבחר נציג אחד מכל מדינה, לפי ציונו במבחן, סך הכול 16 מתמודדים (בחידון התפוצות לא ישתתפו נציגים מישראל).

2.7 קביעת פרקי תנ"ך לחידון ונושאו המרכזי

- א. ההנהלה העולמית של חידון התנ"ך תקבע את פרקי התנ"ך הנדרשים לחידון אחת לשלוש שנים, הפרקים יהיו תקפים לחידונים שיהיו בשנים תשע"ו-תשע"ח.
- ב. ועדת מחברי השאלות תציע את פרקי התנ"ך לחידון (נקבע בשנת תשע"ו).
- ג. ההנהלה העולמית של חידון התנ"ך תקבע את הנושא המרכזי לחידון בכל שנה. **הנושא הנבחר לשנה זו הוא "אחדות ישראל"**.
- ד. המתמודדים בחידונים השונים יוכלו לענות את תשובותיהם על שאלות החידון אך ורק מתוך פרקי התנ"ך שנקבעו (החומר לחידון). לא יתקבלו תשובות שאינן מהחומר.

2.8 הנושא המרכזי

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-53, שיתקיים ביום העצמאות ה-68 למדינת ישראל, בשנת התשע"ו, יעמוד בסימן: **אחדות ישראל**.

הפסוק המרכזי: **"קָרַב אֶתְּם אֶחָד אֶל אֶחָד... וְהָיוּ לְאַחַדִּים בְּיַדְךָ"** (יחזקאל לז, יז).

2.9 פרקים לחידון התנ"ך העולמי

להלן רשימת פרקי הלימוד הנדרשים לחידון התנ"ך העולמי לנוער לשנים תשע"ו-תשע"ח:

תורה

בראשית: כל הספר.
 שמות: פרקים א'-ה', י"א-כ', ל"א-ל"ד.
 ויקרא: פרקים י"ט, כ"ד, כ"ה.
 במדבר: פרקים י'-י"ז, כ'-כ"ה, כ"ז, ל"ב.
 דברים: פרקים כ"ו-ל"ד.

נביאים ראשונים

יהושע: פרקים א'-י"א, י"ד, כ"ב-כ"ד.
 שופטים: כל הספר.
 שמואל א': כל הספר.
 שמואל ב': כל הספר.
 מלכים א': כל הספר.
 מלכים ב': כל הספר.

נביאים אחרונים

ישעיהו: פרקים א'-ב', י"א-י"ב, מ'-מ"ה, מ"ט-נ"ח.
 ירמיהו: פרקים א'-ב', כ"ו-מ"ה.
 יחזקאל: פרקים א'-ד', י"א, כ', ל"ג-ל"ט.

תרי-עשר

הושע: פרקים א'-ג', י"א-י"ד.
 יואל: כל הספר.
 עמוס: כל הספר.
 עובדיה: כל הספר.
 יונה: כל הספר.
 מיכה: כל הספר.
 חגי: כל הספר.
 זכריה: פרקים א'-ד', ז'-י', י"ד.
 מלאכי: כל הספר.

כתובים

תהלים: פרקים ק"כ-קל"ד.
 משלי: פרקים א'-ד', ח'-ט"ז.
 איוב: פרקים א'-ב', ל"ח-מ"ב.
 רות: כל הספר.
 דניאל: פרקים א', ט', י', י"ב.
 עזרא: פרקים א', ג', ז', ט', י".
 נחמיה: כל הספר.
 דברי הימים א': פרקים כ"ב, כ"ח, כ"ט.
 דברי הימים ב': פרקים י"א-כ'.

3. אירועים נלווים לחידון התנ"ך העולמי

3.1 מחנה התנ"ך

- א. נציגי המדינות המשתתפים בחידון יגיעו למחנה חידון התנ"ך העולמי לנוער, שיתקיים בישראל.
- ב. למחנה יגיעו מתמודדים על-פי מפתח הנציגות הבא :
 - מדינות שבהן למעלה מ-1,000,000 יהודים – יישלחו 4 נציגים.
 - מדינות שבהן למעלה מ-100,000 יהודים – יישלחו 3 נציגים.
 - מדינות שבהן למעלה מ-25,000 יהודים – יישלחו 2 נציגים.
 - מדינות שבהן מתחת ל-25,000 יהודים – יישלח נציג אחד.
- ג. נציגי משרד החינוך יקבלו את הנציגים בשדה התעופה וידאגו לכל צורכיהם עד סיום מחנה התנ"ך : ביטחון ובטיחות, הסעות, לינה, מזון וסיורים לימודיים בישראל.
- ד. למתמודדים תינתן הדרכה על הסדרי החידון העולמי לנוער וחידון התפוצות. לעולים לחידונים אלה, ייערך תרגול לקראת ההופעה בשידור ישיר.
- ה. עישון ושתיית אלכוהול אסורים במחנה. אחריות השולחים בתפוצות לוודא שהמתמודדים מכירים את נהלי המחנה ואת האיסור לשימוש באלכוהול ושתייה - באחריות צוות מחנה התנ"ך לאכוף את הכללים ונהלי המחנה.

3.2 תרגומים

- א. השאלות והתשובות בחידון ייאמרו בעברית.
- ב. השאלות בכתב ובעל פה יימסרו למתמודדים בשפת האם שלהם, בסיוע של צוות מתרגמים לשפות השונות שילוו את המתמודדים בחידונים המקדימים בכתב ובחידונים הפומביים.

3.3 חידון פומבי לנציגי התפוצות

- א. לכל נציגי התפוצות ייערך מבחן פומבי, באחת מערי ישראל.
- ב. בחידון ייבחרו חתן או כלה לנוער התפוצות ושני סגנים. מכל מדינה, ייבחר נציג אחד בלבד מקרב המתמודדים במבחן המקדים אשר לא עלו לחידון העולמי הפומבי ביום העצמאות ואשר זכו במספר הנקודות הגבוה ביותר מבין חברי מדינתם (לא כולל נציגי ישראל).

4. חידון תנ"ך עולמי לנוער יהודי – שלבי החידון ונהלים

4.1 ארגון החידון

- א. חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי יערך בתאטרון ירושלים. החידון ישודר בשידור ישיר בטלוויזיה בשעה 11:00.
- ב. ההנהלה העולמית של חידון התנ"ך תמנה מנחה, חבר שופטים ונשיאות. השופטים חייבים להיות בקיאים בתנ"ך, אסור שיהיו להם קשרים משפחתיים או אישיים עם המתמודדים.
- ג. הממונה על החידון ידאג לשמירה על הסודיות של שאלוני החידון ולעריכתם על-פי כללי התקנון.

4.2 מבחן מוקדם בכתב

- א. מספר ימים לפני חידון הגמר, ייערך מבחן בכתב לכל נציגי התפוצות וישראל המשתתפים במחנה התני"ך העולמי לנוער יהודי.
- ב. המבחן המוקדם בכתב יתקיים במספר כיתות, לפי שפות המתמודדים ועל-פי תנאי המקום.
- ג. ועדת מחברי השאלות והמתרגמים לכל השפות יהיו נוכחים במבחן המוקדם בכתב וישגחו בזמן הבחינה.
- ד. החידון כולל 60 שאלות, הלקוחות מתוך פרקי הלימוד לחידון.
- ה. הזמן המוקצב למענה על שאלות המבחן הוא 60 דקות בלבד.
- ו. בסיום המבחן, ועדת החידון – הכוללת את המתורגמנים לשפות השונות ושראשה עומדת ועדת מחברי השאלות – תבדוק את המבחן ותרכז את התוצאות.

4.2.1 שאלות מילואים להכרעה

- א. יום אחד לפני החידון העולמי הפומבי, שישה עשר הנבחנים שהעפילו לשלב העולמי הפומבי יענו על שאלת מילואים להכרעה.
- ב. שאלת המילואים מורכבת מ-24 שאלות, וניתן לצבור בה עד 24 נקודות.
- ג. שאלת המילואים לא נחשבת בשקלול הכללי של נקודות הנבחנים במבחן המקדים.
- ד. הזמן המוקצב למענה על המבחן: 8 דקות בלבד.
- ה. וועדת מחברי השאלות תשגיח על הנבחנים בזמן הבחינה, תבדוק את המבחנים ותרכז את הישגי הנבחנים בטבלה נפרדת שתהיה מוכנה מראש.
- ו. חבר השופטים יעשה שימוש בתוצאות שאלת המילואים רק במצב של שוויון בין מתמודדים, שבו יש להכריע מי המתמודדים שיעפילו שלב בחידון.
- ז. ניתן להשתמש בתוצאות שאלת המילואים להכרעה בכל אחד משלושת השלבים הראשונים בחידון הפומבי.
- ח. במצב בו שני מתמודדים קיבלו בשאלת המילואים ניקוד זהה, ויתכן כי לא ניתן יהיה להכריע ביניהם במצב של שוויון, תקבע וועדת מחברי השאלות אם יש צורך לקיים שאלת מילואים שנייה (נוספת). במצב כזה, רק המתמודדים שצברו ניקוד זהה בשאלת המילואים הראשונה ידרשו לבצע את שאלת המילואים השנייה.

4.3 חידון תנ"ך עולמי פומבי

- בחידון הגמר ישתתפו עד שישה-עשר נציגים מהתפוצות ומישראל שצברו את מרב הנקודות בחידון בכתב.

מבנה החידון ושלביו:

הניקוד	הנושא	המשתתפים	השלב
60	מבחן מוקדם בכתב	כ-70 נציגי ישראל והתפוצות	קדם פומבי
החידון הפומבי			
10	שאלות מלוות בקטעי סרטים	16	שלב ראשון
איפוס ניקוד			
30	זיהוי באמצעות רמזים שאלות בזק באמצעות מחשב	7-8	שלב שני
20	שאלת ראש הממשלה מר בנימין נתניהו שאלה זהה בכתב	5-6	שלב שלישי
איפוס ניקוד			
12	שאלות בזק להכרעה שלב "ראש בראש"	2	שלב רביעי

4.3.1 השלב הראשון בחידון הפומבי

- א. בשלב זה, יוצגו סרטונים בנושא המרכז של החידון – "אחדות ישראל".
- ב. לאחר כל סרטון, יוצגו שאלות לשני נבחנים.
- ג. כל נבחן יישאל שאלה אחת הקשורה באירוע מקראי שיש לו זיקה לנושא החידון.
- ד. בשלב זה, לכל נבחן יינתן כרטיס שאלה, שעליו כתובה השאלה בעברית ובלועזית, לפני שהוא יישאל בעל פה. עליו להשיב על השאלה לאלתר.
- ה. כל שאלה היא בת שני חלקים.
- ו. תשובה נכונה על כל חלק תזכה ב-5 נקודות.
- ז. תשובות נכונות על שני החלקים יזכו ב-10 נקודות.
- ח. 7-8 המתמודדים שיזכו בניקוד המשוקלל הגבוה ביותר יעפילו לשלב הבא.

4.3.2 השלב השני בחידון הפומבי

- בשלב זה, כל מתמודד יישאל שאלות בעזרת מחשב בשני חלקים. לפני תחילת השלב, יתאפס הניקוד של כל המתמודדים, וכל אחד יתחיל ב-0 נקודות.

חלק ראשון

זיהוי על-פי רמזים.

לכל אחד מהנבחנים, יוצגו שלושה רמזים הרומזים לספר מספרי המקרא / לאישיות מקראית / מקום במקרא / חפץ וכיו"ב.

הנבחן יזהה על-פי הרמז הראשון בלבד – יזכה ב-8 נקודות.

הנבחן יזהה על-פי הרמזים הראשון והשני – יזכה ב-5 נקודות.

הנבחן יזהה על-פי שלושה רמזים – יזכה ב-3 נקודות.

הזמן המוקצב לזיהוי: 30 שניות.

חלק שני

על הנבחן להשיב על חמש שאלות בזק.

השאלות יוצגו לפני כל נבחן באמצעות משחק מחשב.

הניקוד שיצבור הנבחן על כל שאלה יהיה כדלקמן:

תשובה נכונה על שאלה מס' 1 תזכה את הנבחן ב-2 נקודות.

תשובה נכונה על שאלה מס' 2 תזכה את הנבחן ב-3 נקודות.

תשובה נכונה על שאלה מס' 3 תזכה את הנבחן ב-4 נקודות.

תשובה נכונה על שאלה מס' 4 תזכה את הנבחן ב-5 נקודות.

תשובה נכונה על שאלה מס' 5 תזכה את הנבחן ב-6 נקודות.

במענה על חמש השאלות, יוכל כל נבחן לצבור סך של: 20 נקודות.

הזמן המוקצב לפתרון כל חמש השאלות הוא: 60 שניות.

נבחן שזיהה בחלק הראשון את שם הספר או האישיות על-פי הרמז הראשון בלבד ושענה תשובות נכונות על כל חמש השאלות בחלק השני – יזכה בבנוס של 2 נקודות נוספות.

בשלב השני, בשני חלקיו, ניתן לצבור עד 30 נקודות.

5-6 המתמודדים שצברו את הניקוד המשוקלל הגבוה ביותר יעפילו לשלב השלישי.

4.3.3 השלב השלישי בחידון הפומבי

- א. השלב השלישי הוא שאלתו של ראש ממשלת ישראל, מר בנימין נתניהו.
- ב. בשלב זה, יתמודדו ארבעת הנבחנים עם 20 שאלות זהות בכתב.
- ג. הזמן המוקצב לפתרון השאלות הוא: 6 דקות בלבד.
- ד. השאלות יעסקו בנושא המרכזי של החידון: אחדות ישראל.
- ה. מבחן "שאלת ראש הממשלה" יתקיים יום אחד לפני החידון העולמי הפומבי, בכיתה אחת, בהשגחת מחברי השאלות והמתרגמים לשפות המתמודדים.
- ו. ראש הממשלה בעצמו יקריא בחידון הפומבי 8 שאלות בלבד מתוך 20 השאלות.
- ז. שני המתמודדים שיצברו את הניקוד המשוקלל הגבוה ביותר יעפילו לשלב הבא.

שני המתמודדים שלא יעפילו לשלב הרביעי הם הזוכים במקומות 3-4 בחידון העולמי.

4.3.4 השלב הרביעי בחידון הפומבי

- א. לפני תחילת השלב הרביעי, יתבצע איפוס ניקוד, שני הנבחנים יתחילו בניקוד 0.
- ב. השלב בנוי מצמדי שאלות בזק, שיישאלו בשיטת "ראש בראש".
- ג. השאלות יישאלו לסירוגין. כל נבחן יישאל 12 שאלות בסך הכול.
- ד. על המתמודד לענות על השאלה מידית.
- ה. תשובה נכונה לכל שאלה מזכה בנקודה אחת. בשלב זה, כל נבחן יוכל לצבור 12 נקודות.
- ו. אם בתום 12 סבבים של שאלות לא תושג הכרעה, יוצגו לכל נבחן 3 שאלות נוספות.
- ז. אם גם אז לא תהיה הכרעה, שני המתמודדים יוכרזו כחתנים או ככלות.

הנבחן ששייג את מרב הנקודות בשלב הראש בראש יוכתר כחותן או ככלה של חידון התני"ך העולמי לנוער ה-53, שנת תשע"ו.

5. החידון הפומבי – הנחיות וכללים

5.1 מנחה החידון

- א. בפתח החידון, המנחה ימסור לנבחנים ולציבור מידע על שלבי החידון ועל סדריו ויציג בפני הציבור את המתמודדים, את חבר השופטים וכל איש שייקרא אל הבמה.
- ב. המנחה ידאג למסור לכל נבחן את הכרטיס שבו השאלה שיישאל. מזכירות החידון תדאג לחלוקת דפי השאלות הזהות ולאיסופם.
- ג. המנחה יקרא את כל שאלות החידון באוזני הנבחנים, המאזינים והצופים.
- ד. השופטים בלבד יקבעו את הציון שיינתן לכל נבחן.
- ה. על המנחה להיות מקצועי בתחומו (אין להעיר הערות פוליטיות ואין לקיים שיחות ביניים עם גורמים שונים).

5.2 הרכב חבר השופטים והנשיאות

- א. בחבר השופטים יכהנו יו"ר ועד שישה שופטים שתבחר הנהלת החידון.
- ב. היו"ר יכריז על הניקוד ויפקח על רישומו ועל סיכומו.
- ג. היו"ר יימנע מהערות על הישגי הנבחנים ומהערות מיותרות אחרות ויסתפק בהודעה על מספר הנקודות שצבר כל נבחן.
- ד. היו"ר לא יחווה דעתו בפומבי על טיב השאלות או על טיב תרגומיהן.

5.3 ניקוד

- א. לפני כל מחזור שאלות, המנחה יכריז מהו מספר הנקודות המרבי שאפשר לצבור בעד כל תשובה שלמה ונכונה.
- ב. השיב הנבחן תשובה חלקית, היו"ר יקבע, בסיוע חבריו לשיפוט, אם מגיעות לנבחן נקודות וכמה.
- ג. לא השיב הנבחן על השאלה, או שהשיב תשובה לא-נכונה, יו"ר חבר השופטים יכריז – "אין מענה". בגיליון רישום הנקודות יירשם: 0.

- ד. יש לקרוא לנבחנים ולקהל המאזינים את התשובות הנכונות לשאלות שנשאלו במקרה שהנבחנים לא ענו תשובות מלאות או אף חלקיות. תשובות השופטים תהיינה בהירות וקצרות ככל האפשר, אין צורך לקרוא את כל התשובה ככתבה וכלשונה ואת הפסוקים הנלווים אליה.
- ה. המנחה יודיע על הניקוד ועל הניקוד המצטבר.
- ו. במהלך החידון, בכל מצב של שוויון בין מתמודדים, שבו יש צורך להכריע מי המתמודדים שיעפילו לשלב הבא, ייעשה שימוש בתוצאות שאלת המילואים. המתמודד שצבר את הניקוד הרב יותר בשאלת המילואים יזכה להעפיל לשלב הבא.

5.4 מתמודדים בעלי צרכים מיוחדים

1. בחידון בכתב – מתמודדים שאינם מסוגלים לקרוא או לכתוב בשל לקויות חושיות ופיזיות יקבלו אפשרות להקראה ולהכתבה בהתאם לצורך.
2. בחידון בכתב – תלמידים הסובלים מדיסלקציה מאובחנת, שאינם קוראים וכותבים – יקבלו אפשרות להקראה ולהכתבה בהתאם לצורך.
3. בחידון הפומבי – תלמידים הזקוקים לתוספת זמן בשל לקויות חושיות ופיזיות יקבלו את התוספת בהתאם להנחיות משרד החינוך ובתיאום מראש עם ועדת החידון.

5.5 ערעורים

- א. חבר השופטים הוא הגוף הפוסק, בעת ההפסקות, בערעורים שיוגשו בכתב.
- ב. כל מתמודד יוכל להגיש ערעור על הניקוד שקיבל במהלך השלב. הערעור יוגש בכתב ובצורה מכובדת למזכירות החידון במהלך ההפסקות.
- ג. בתום בדיקת הערעור, פסיקתם של השופטים היא סופית ולא ניתן לערער עליה לאחר החידון.

5.6 חתן וכלה של חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ושלושה סגנים

- א. בנוסף לחתן או לכלה של חידון התנ"ך העולמי לנוער, שלושה מן הנבחנים שצברו את מספר הנקודות הגדול ביותר יוכרזו כסגנים ויזכו בתעודות מתאימות ובספרים.
- ב. בין ארבעת המתמודדים שהגיעו למקומות הראשונים, ייכלל לפחות נציג אחד מהתפוצות, שצבר את מספר הנקודות הגדול ביותר מכל עמיתיו בתפוצות.

5.7 חלוקת מגן על-ידי מנכ"לית משרד החינוך ומנכ"ל הסוכנות היהודית

- מנכ"לית המשרד תעניק, בשידור ישיר, מגן לחתן או לכלה של חידון התנ"ך הארצי לנוער – אחד לחינוך הממלכתי ואחד לחינוך הממ"ד.
- מנכ"ל הסוכנות היהודית יעניק מגן לחתן או לכלת חידון התנ"ך לתפוצות.

5.8 תעודות ופרסים לזוכים

לאחר שאלת ראש הממשלה ולפני שלב ה"ראש בראש", כל המשתתפים יוזמנו לשבת במקומותיהם על הבמה ויוענקו להם פרסים ותעודות השתתפות.

- א. בסיום החידון יוענקו פרסים לארבעת הזוכים במקומות הראשונים.
- ב. את הפרס **למקום הרביעי** יעניק מר דני עטר, יו"ר הקרן הקיימת לישראל.
- ג. את הפרס **למקום השלישי** יעניק מר נתן שרנסקי, יו"ר הסוכנות היהודית.
- ד. **שני הנבחרים שזכו בניקוד הגבוה ביותר** יוכתרו כחתן או ככלה של חידון התנ"ך העולמי וכסגנו או סגניתו. את הפרסים יעניקו ראש הממשלה ושר החינוך.
- ה. לחתן התנ"ך העולמי וסגנו יוענקו מלגות לימודים בכל מוסד להשכלה גבוהה, לפי בחירת המתמודד. המלגות תהיינה קבילות לתקופה של 10 שנים.

6. חריגה מן התקנון

בעת צורך, ההנהלה העולמית לחידון התנ"ך מוסמכת לאשר חריגות מן ההנחיות שבתקנון זה.

7. מועדי אירועי חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-53, תשע"ו

מועד	אירוע
יום שלישי, כ"ו באדר ב' תשע"ו, 5.4.2016	חידון התנ"ך הארצי לנוער ביבנה
יום שלישי, כ"ה בניסן תשע"ו, 3.5.2016	פתיחת מחנה חידון התנ"ך העולמי
יום חמישי, כ"ז בניסן תשע"ו, 5.5.2016	חידון התנ"ך העולמי – שלב מקדים בכתב
יום שני, א' באייר תשע"ו, 9.5.2016	חידון התפוצות הפומבי בעפולה
יום חמישי, ד' באייר תשע"ו, 12.5.2016	חידון תנ"ך עולמי לנוער יהודי בירושלים ביום העצמאות
יום שני, ח' באייר תשע"ו, 16.5.2016	סיום מחנה חידון התנ"ך העולמי

בברכת הצלחה,

איציק בן-אבי

הממונה על חידוני התנ"ך, משרד החינוך

נספח 1: תקנון חידון התנ"ך לנערי התפוצות

1. חומר הלימוד לחידון ונושאו המרכזי

- א. חומר הלימוד לחידון התפוצות זהה לחומר הלימוד לחידון העולמי לנוער.
- ב. הנושא המרכזי של חידון התנ"ך לנערי התפוצות לשנה"ל תשע"ו הוא: אהבת הארץ.
- ג. הפסוק המרכזי: "וּנְטַעְתִּים בְּאֶרֶץ הַיְאֵת בְּאֶמֶת בְּכָל לְבַי וּבְכָל נַפְשִׁי" (ירמיה לבי' 41).

2. הוראות כלליות

- א. אורך החידון יהיה כשעה ו-40 דקות, כאשר לשלבים עצמם יוקצו כ-70 דקות.
- ב. השלב הראשון יימשך 42 דקות.
- ג. השלב השני יימשך 15 דקות.
- ד. השלב השלישי יימשך 14 דקות.
- ה. השאלות בחידון יישאלו בעברית בלבד. כל מתמודד יקבל את השאלות שלו בעברית ובשפה נוספת שיוכל לבחור.
- ו. המתרגמים לשפות השונות יהיו נוכחים במבחן המוקדם בכתב, יבדקו את מבחני המתמודדים ויסייעו בתרגום תשובות המתמודדים בחידון הפומבי.

2. שלבי החידון

2.1 מבחן מוקדם בכתב

- א. מספר ימים לפני חידון התנ"ך העולמי לנוער יתקיים מבחן מוקדם בכתב לכל משתתפי מחנה החידון העולמי.
- ב. במבחן 60 שאלות. תשובה נכונה על כל שאלה מזכה בנקודה אחת. ניתן לצבור במבחן מוקדם זה עד 60 נקודות.
- ג. 16 הנבחנים שיזכו במרב הנקודות במבחן המוקדם בכתב יעפילו אל החידון העולמי הפומבי ביום העצמאות. מתוך כל הנבחנים שלא יעפילו אל החידון העולמי הפומבי, ייבחרו 16 מתמודדים לחידון התנ"ך לתפוצות. לחידון התפוצות יעלה מתמודד אחד בלבד מכל מדינה, שצבר את מספר הנקודות הרב ביותר מבין חברי מדינתו. בחידון התפוצות לא רשאים להשתתף נציגי מדינת ישראל.
- ד. המתמודדים בחידון התפוצות יעפילו אל השלב הפומבי הראשון, והניקוד שצברו במבחן המוקדם בכתב יזקף לזכותם בחידון הפומבי.

2.2 השלב הראשון

- א. בשלב הראשון יוצגו ארבעה סרטונים.
- ב. לאחר כל סרטון, יוצגו שאלות לארבעה נבחנים.
- ג. כל נבחן יקבל שאלה בת שני חלקים.
- ד. תשובה נכונה על חלק אחד תזכה את הנבחן ב-6 נקודות. תשובות נכונות על שני החלקים יזכו ב-12 נקודות.
- ה. כל מתמודד יקבל את שאלתו בכתב בעברית ובשפתו בזמן הצגת הסרטון לקהל.

2.3 השלב השני

- א. מתוך 16 המשתתפים בשלב הראשון, לשלב השני יעלו 4-6 נבחנים, שצברו את מספר הנקודות הרב ביותר עד לשלב זה.
- ב. לפני תחילת השלב השני, יתבצע איפוס ניקוד, וכל המתמודדים יתחילו בניקוד 0.
- ג. כל מתמודד יבחר בתורו נושא אחד מתוך רשימה של 9 נושאים לבחירה.
- ד. לאחר בחירת הנושא, יוצגו לפני המתמודד 4 שאלות. על המתמודד לענות על כל 4 השאלות בזמן מוקצב של 120 שניות.
- ה. תשובה נכונה על שאלה מס' 1 תזכה את המתמודד ב-4 נקודות.
תשובה נכונה על שאלה מס' 2 תזכה את המתמודד ב-6 נקודות.
תשובה נכונה על שאלה מס' 3 תזכה את המתמודד ב-8 נקודות.
תשובה נכונה על שאלה מס' 4 תזכה את המתמודד ב-10 נקודות.
- ו. תשובות נכונות על כל ארבע השאלות יזכו את המתמודד ב-28 נקודות. מתמודד שיענה נכונה על כל השאלות יזכה במענק (בונוס) של 2 נקודות.
- ז. בשלב השני ניתן לצבור בסך הכל עד 30 נקודות.

2.4 השלב השלישי

- א. מתוך 4-6 המשתתפים בשלב השני, לשלב השלישי יעפילו 2 נבחנים שצברו את מספר הנקודות הרב ביותר בשלב השני.
- ב. בשלב זה יוצגו לפני המתמודדים שאלות בזק להכרעה לסירוגין, בשיטת ה"ראש בראש".
- ג. לכל מתמודד בתורו יוצגו 5 שאלות.
- ד. אם אין הכרעה לאחר 5 שאלות, כל נבחן יישאל עד 3 שאלות נוספות, עד שתושג הכרעה.
- ה. תשובה נכונה על כל שאלה תזכה את הנבחן ב-5 נקודות.

3. הכתרת חתן / כלה ושני סגנים

- א. לאחר סיום השלב השלישי, המתמודד/ת שצבר/ה את הניקוד הרב ביותר יוכתר/תוכתר חתן/כלת חידון התנ"ך לנערי התפוצות לשלב תשע"ו.
- ב. בנוסף לחתן / לכלה, יוכתרו גם שני סגנים, שהגיעו למקומות השני והשלישי בחידון.
- ג. שלושת הזוכים בחידון התפוצות יקבלו את התעודה המתאימה ופרסים.

נספח 2

א. הרכב חבר השופטים והנשיאות

בחבר השופטים יכהנו:

- יושב ראש נבחר ע"י ההנהלה העולמית.
- ראש צוות מחברי השאלות
- אישיות ציבורית אשר תומלץ ע"י שר החינוך.
- נציג מטעם מנהל חברה ונוער במשרד החינוך
- נציג ההנהלה העולמית של חידון התנ"ך
- לצד השופטים – מזכיר החידון

בחבר הנשיאות יכהנו:

- יו"ר הסוכנות היהודית (יו"ר)
- מנכ"ל הסוכנות היהודית
- יו"ר דירקטוריון קק"ל
- הרב הראשי לצה"ל
- יו"ר האגף הבטחוני חברתי במשרד הביטחון
- נציג משרד החינוך

ב. הענקת פרסים

הפרסים בחידונים ייקבעו ע"י ההנהלה העולמית ויוענקו ע"י הגורמים הבאים:

בחידון התפוצות:

נציג הסוכנות היהודית	• חתן / כלה
נציג משרד החינוך	• סגן ראשון
נציג קק"ל	• סגן שני

בחידון העולמי:

ראש הממשלה ושר החינוך	• חתן / כלה
ראש הממשלה ושר החינוך	• סגן ראשון
יו"ר הסוכנות היהודית + יו"ר מכון "הרצוג"	• סגן שני
יו"ר הקרן הקיימת לישראל + יו"ר מכון "לב"	• סגן שלישי

ג. חברי ההנהלה העולמית של חידון התנ"ך

יו"ר ההנהלה העולמית - גב' מיכל כהן, מנכ"לית משרד החינוך

נציגי משרד החינוך:

מנהל מנהל חברה ונוער	• מר דני רוזנר
המשנה למנכ"לית משרד החינוך	• גב' גילה נגר
מנהל מנהל תקציב במנהל חברה ונוער	• מר יובל בנימין
ממונה חידוני התנ"ך	• מר איציק בן אבי

נציגי ההסתדרות הציונית:

יו"ר ההסתדרות הציונית	• מר אברהם דובדבני

נציגי הסוכנות היהודית:

יו"ר הסוכנות היהודית	• מר נתן שרנסקי
אחראי חידוני התנ"ך בסוכנות היהודית	• מר עמיחי בנעט

נציגי משרד החוץ:

מנהל מחלקת קהילות יהודיות	• מר יעקב פינקלשטיין

נציגי צה"ל:

רב אגף כוח אדם וחיל החינוך והנוער	• רס"ן הרב אשר מולד

נציגי הקרן הקיימת לישראל:

ראש מחלקת חו"ל – האגף לחינוך ונוער	• מר דוב פריצקי

נציגי משרד התפוצות:

מנהל משרד התפוצות מטעם משרד החינוך	• מר יעקב כץ

נציגי משרד הביטחון:

מרכז תחום שנת השירות במשרד הביטחון	• מר חגי הרצל

נציגת ארגון נח"ת – נוער חובב תנ"ך:

יו"ר ארגון נח"ת	• גב' אמונה בבקוף

נציגי ההנהלה הותיקה של חידון התנ"ך:

העמותה היהודית להפצת התנ"ך	• ד"ר יהושע אדלר
ממייסדי חידוני התנ"ך	• מר אביעזר בן משיח